

ਸੁਧੀਰ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2016 ਦਾ CWP ਨੰ.20333

21 ਜਨਵਰੀ, 2022

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਕਲਾ 226 - ਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ - ਸਰਵਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ ਪੋਸਟ ਭਰੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਰਵੋਤਮ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤਤਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ - ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੋ।

18.03.2011 ਦੀ ਨੀਤੀ ਸੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲ ਸਕੇ ਕਿ ਸਥਾਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਨਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਜੀਹੀ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 27)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ **18.03.2011** ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ, ਮਿਤੀ **04.10.2013** ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀਤਾਵਾਂ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ। ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।

(ਪੈਰਾ 28)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ **08.10.2013** ਨੂੰ, **1989** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ **2010** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। **1960** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟ ਇੱਕੋ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। **2010** ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ **100%** ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ **309** ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। **2010** ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਗਰੁੱਪ-ਬੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਗਰੁੱਪ-ਬੀ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮੂਹ-ਸੀ ਜਾਂ ਗਰੁੱਪ-ਡੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮਾ ਦੇਵੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਜਦੋਂ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਗਰੁੱਪ-ਏ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ।

ਪੈਰਾ 29)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। **08.10.2013** ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ **309** ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੀ ਉਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 32)

ਅਨੁਰਾਗ ਗੋਇਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ

ਸ਼ਿਵਮ ਮਲਿਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ

ਪਾਰਥ ਗੋਇਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ,

CWP-20333-2016 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. **6, 12** ਅਤੇ **18** ਲਈ ਅਤੇ

CM-18224-CWP-2021 ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਲਈ।

CWP-20333-2016 ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਕਪਿਲ ਕੱਕੜ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

OTHERS (*Sudkir Mittal, J.*)

ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

CWP-7011-2018 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

ਅੰਬਿਕਾ ਬੇਦੀ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਜੀ.ਐਸ ਬੱਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ

ਡੀਐਸ ਗਿੱਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ-20333-2016 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 50 ਅਤੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ-7011-2018 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 51 ਲਈ।

ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ

ਜੇ.ਐਸ.ਗਿੱਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ,

CWP-20333-2016 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 20, 24, 46, 47, 58, 61 ਤੋਂ 63, 65, 66, 69, 77 ਅਤੇ 81 ਲਈ।

ਮੋਹਿਤ ਗਰਗ, ਐਡਵੋਕੇਟ, **CM-12790-CWP-2019** ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਅਤੇ **CWP-20333-2016** ਅਤੇ **CWP-7011-2018** ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.5 ਲਈ।

ਵਿਪਿਨ ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, **CWP-20333-2016** ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 9, 10, 35 ਅਤੇ 36 ਲਈ।

CWP-20333-2016 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 19, 31, 34, 39, 40, 45, 59 ਅਤੇ 71 ਲਈ ਏ.ਐਸ ਚੱਢਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਮੁਨੀਸ਼ ਪੁਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, **CWP-20333-2016** ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 37 ਅਤੇ 38 ਲਈ ਅਤੇ **CWP-7011-2018** ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 38 ਅਤੇ 39 ਲਈ।

ਅਕਸ਼ਿਤ ਚੌਧਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4, 6, 11 ਤੋਂ 15, 17, 18, 21, 23, 29, 35, 49, 51 ਤੋਂ 55, 68, 70, 74, 79, 82 ਤੋਂ 86 ਅਤੇ 88 ਲਈ।

APS ਰੇਹਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, **CWP-20333-2016** ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 25, 26, 28 ਅਤੇ 44 ਲਈ।

CWP-7011-2018 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 81 ਅਤੇ 82 ਲਈ ਰਮਨੀਕ ਵਾਸੂਦੇਵਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਸ਼ੇਖਰ ਵਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, **CWP-20333-2016** ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 27 ਲਈ।

ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, **CWP-30** ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 30 ਅਤੇ 32 ਅਤੇ **CWP- 20333-2016** ਵਿੱਚ 32।

ਮੁਕੇਸ਼ ਭਟਨਾਗਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ,

CWP-20333-2016 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਅਤੇ 8 ਲਈ ਅਤੇ
CWP-7011-2018 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 8 ਲਈ

ਮੁਹੰਮਦ. ਯੂਸਫ, ਐਡਵੋਕੇਟ,

CWP-7011-2018 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.17 ਅਤੇ 18 ਲਈ।

ਓਕਾਰ ਰਾਏ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

CWP-20333-2016 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 25 ਅਤੇ 44 ਲਈ ਅਤੇ

CWP-7011-2018 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 25 ਅਤੇ 45 ਲਈ।

ਜੀ.ਐਸ.ਨਹਿਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ,

CWP-7011-2018 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 75 ਲਈ।

ਸੁਧੀਰ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਨਿਰਣਾ **CWP-20333-2016** ਅਤੇ **CWP-7011-2018** ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ, **CWP-20333-2016** ਤੋਂ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਤੱਥ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

(2) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। **CWP-7011-2018** ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ **14.06.2017** ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਤੀ **21.02.2018** ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ, ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ **18.03.2011** ਦੀ ਨਿਯਮਤਤਾ ਨੀਤੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(3) ਪੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਸਾਲ **2008** ਵਿੱਚ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ-**12194-2008** ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲਾ ਅਰਵਿੰਦ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ/ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮਿਤੀ **06.05.2008** ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਤਪੱਸਿਆ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ

OTHERS (*Sudhik Mittal, J.*)

ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕਾਂਡਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ/ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਧੂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ਸਹਾਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ ਸੀ ਰਾਜ ਨੇ ਸਾਲ **2009** ਵਿੱਚ ਥੋਕ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ **40%** ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਸਾਲ **2009** ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ **60%** ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਸਾਲ **2010-11** ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਰੈਗੂਲਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੰਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ **27.04.2012** ਅਤੇ **24.01.2013** ਸਨ।

(4) ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ **17.10.2009** ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਠੇਕੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਦੀਆਂ **98** ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਭਾਵ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: **6** ਤੋਂ **92** ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ **16.02.2010** ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ **4** ਅਤੇ **5** ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ **2006** ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। **18.03.2011** ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ **01.04.2011** ਤੋਂ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਉਪਾਅ ਸੀ।

(5) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ **06.05.2009** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.-**4902-2013** ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਦਾਲਤ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ **02.04.2013** ਨੂੰ ਨੋਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। **18.03.2011** ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੋਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਦੀਆਂ **158** ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ **46** ਹੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਸਨ। **24.05.2013** ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.-**4902-2013** ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ **23** ਡਿਪਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਅਤੇ **145** ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਅਵਾਰ ਭਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ **50%** ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਾਲ **2013** ਵਿੱਚ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ **50%** ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਾਲ **2014** ਵਿੱਚ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।, ਮਿਤੀ **04.07.2013** ਨੂੰ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਦੀਆਂ **86** ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ **PPSC** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-8 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਬਜ਼ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, **PPSC** ਨੇ ਮਿਤੀ **26.07.2013** ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ **80** ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ **16.08.2013** ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, **08.10.2013** ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ **4** ਅਤੇ **5** ਸਮੇਤ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। **22.12.2014**. ਕੁਝ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ **04.05.2015** ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, **18.03.2011** ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ **146** ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ **01.04.2011** ਤੋਂ ਜਾਂ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਰੈਗੂਲਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ - ਸਬੰਧਤ ਕੋਡਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਕੰਟਰੀਬਿਊਟਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਉਮਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **1** ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ,

OTHERS (*Sudhir Mittal, J.*)

ਮੈਡੀਕਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨੀਤੀ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਮਾਪਦੰਡ ਸੀ ਅਤੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

(7) ਏ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1960 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1960 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਾਗੂ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਸੇਵਾ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਸੇਵਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਗਰੇਡ-1, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਗ੍ਰੇਡ-2 ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਯਮ 4 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ PPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ, ਗ੍ਰੇਡ-2 (ਕਲਾਸ-III) ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1989 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ 22.02.1989 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਸੇਵਾ' ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ, ਗ੍ਰੇਡ-2 (ਕਲਾਸ-III) ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ADA ਗਰੇਡ-2 ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸਨੇ 95% ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ 5% ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ 146 ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਐਂਡ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ (ਗਰੁੱਪ-ਬੀ) ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, 2010 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2010 ਨਿਯਮ) 17.08.2012 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 150 ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਿਰਫ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 04.07.2013 ਦੀ ਮੰਗ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਭਾਵ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 18.03.2011 ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 01.04.2011 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਨਿੱਜੀ

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਿਰਫ **16.02.2010** ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ **01.04.2011** ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। **1989** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ **1960** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ **2010** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ **1989** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, **1960** ਦੇ ਨਿਯਮ ਵੀ ਲਾਗੂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮ **4** ਨੇ ਰਾਜ ਲਈ **PPSC** ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨਾ **2010** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਮਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾਸ-2 ਦੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏ.ਡੀ.ਏ ਦੀ ਪੋਸਟ ਕਲਾਸ-2 ਦੀ ਪੋਸਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

(9) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਾਡਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਰਵਿੰਦ ਠਾਕੁਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ **06.05.2009** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ **18.03.2011** ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਗੂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, **04.10.2013** ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਲ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਦੀਆਂ **220** ਅਸਾਮੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। **1989** ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਪੋਸਟ ਕਲਾਸ-3 ਦੀ ਪੋਸਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। **1989** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ, ਭਾਵ **2010** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

AND

OTHERS (Sudhir Mittal, J.)

ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ

(10) ਟਿਕਾਣੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਲੈਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(11) ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਰਿਵਾਈਜ਼ਡ 4 ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, 1968 ਵਿੱਚ 'ਲੋਕਸ' ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ 'ਲੂਕਸ ਸਟੈਂਡੀ' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :-

ਲੋਕਸ . **Lat.** ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ; ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਟਿਕਾਣਾ ਸਟੈਂਡ. ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ; ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

(12) ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦਾ ਸਾਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਲੋਪਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੇਲੋੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਸਪੀ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਾਰਤ 2 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਚੁੱਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜੱਜਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕਦਮ 1/ ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਗਿਣਤੀ। ਵਧੀਕ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਉੱਚਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ' ਤੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਧੀਕ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਸੀਵਿਥਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(13) ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ।

ਰਾਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਆਧਾਰ ਜਾਇਦਾਦ, ਸਰੀਰ, ਦਿਮਾਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਅਸਲ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵਿੱਟੇਜ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਯੁੱਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਚਰਚਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਸਾਈਡਬੋਥਮ (1980) 14 ਸੀਐਚ ਡੀ 458। ਉੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ 'ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਖੀ' ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ 'ਦੁਖਦਾਈ ਵਿਅਕਤੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਮਜ਼, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ 'ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਖੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ 'ਦੁਖਦਾਈ ਵਿਅਕਤੀ' ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ "ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ।" ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਨ ਰੀਡ ਬੋਵੇਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (1887) 19 ਕਿਊਬੀਡੀ 174 ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਈਸ਼ਰ ਐਮਆਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਲ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜੇਮਜ਼ ਐਲਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ, ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੱਟ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਅਨੁਸਾਰੀ

OTHERS (*Sudhik Mittal, J.*)

ਡਿਊਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸਹੀ-ਡਿਊਟੀ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਾਅ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਤੰਗ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।'

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਟਿਕਾਣੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਤਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਪਾਹਜ਼ਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਨਹਿਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਿੱਥੇ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ, ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖੋਖਲਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਚਰਚ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਾਈਸਟ ਬਨਾਮ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ। **FCC 123, US ਐਪ। DC 328**, ਜਿੱਥੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: ਕਿਉਂਕਿ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ।" ਡੀਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਦੁਆਰਾ "ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਰੁਝਾਨ: ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਮਾਡਲ" 'ਤੇ ਲੇਖ ਦੇਖੋ।

(14) ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਣੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(15) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਿੱਸਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 'ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ' ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਹਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਦ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਮਾ ਦੇਵੀ (ਸੁਪਰਾ)

(16) ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਖੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ **01.07.1984** ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੈਜ਼ੂਅਲ ਵਰਕਰਾਂ/ਡੇਲੀ ਰੇਟਿੰਗ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਾਈ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਲਈ ਮਾਲਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪੰਜ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿਰਫ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। 'ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ' ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 'ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ' ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ 'ਨਿਯਮਿਤਤਾ' ਅਤੇ 'ਸਥਾਈਤਾ' ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ' ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 'ਨਿਯਮਿਤੀਕਰਨ' ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਧਾਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ **15** ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

(14) ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਉਚਿਤ

OTHERS (*Sudhir Mittal, J.*)

ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੂਲ ਤੱਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਥਾਈ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।'

(17) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੇਣ ਜਾਂ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਈਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੰਕਟ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅਸਥਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਭਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਮਾ ਦੇਵੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਢੰਗ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਠੱਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ, ਇਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਬਜ਼ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

(19) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ **04.07.2013** ਨੂੰ ਮੰਗ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ **ADA** ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ **158** ਅਸਾਮੀਆਂ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। ਇਹ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਐਂਡ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ **02.04.2013** ਦੀ ਨੋਟਿੰਗ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸਿਰਫ **46** ਏ.ਡੀ.ਏ. ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ **112** ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ **98** ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ **14** ਰੈਗੂਲਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। **86** ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ **80** ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ, ਮੰਗ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, **80** ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ **18.03.2011** ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਸਟਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਾਇਰੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਖਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ,

ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(20) ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ **06.05.2009** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ **30.06.2009** ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਤੀ **31.05.2013** ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ, ਏ.ਡੀ.ਏ. ਦੀਆਂ **61** ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਉਸੇ ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ **01** ਦੀ ਬਜਾਏ **12** ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, **80** ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ **220** ਅਸਾਮੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ **231** ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ)। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਸਿੱਧੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸਿੱਧੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਬਜ਼ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਪੀਪੀਐਸਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਲ ਵਿੱਚ, ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਨੋਟਿੰਗ ਮਿਤੀ **02.04.2013** 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(21) ਨੋਟਿੰਗ ਮਿਤੀ **02.04.2013** ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿੰਗ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **31.05.2013** ਨੂੰ **61** ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ **01** ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ **220** ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ **158** ਦਾ ਮੂਲ ਅੰਕੜਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। **04.07.2013** ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਮਿਤੀ **18.03.2011** ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ

(22) ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਤੀਕਰਨ **01.04.2011** ਤੋਂ ਜਾਂ **03** ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

AND

OTHERS (*Sudhir Mittal, J.*)

2. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ **09.03.2011** ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ/ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ) ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(i) ਜਿਹੜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਠੇਕੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ/ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ **01.04.2011** ਤੋਂ ਜਾਂ ਠੇਕੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ **03** ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।'

(4) 'ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਏ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਰੈਗੂਲਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।'

(23) ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ **01.04.2011** ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, **18.03.2011** ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਨੇ **02.04.2013** ਦੀ ਨੋਟਿੰਗ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਲਿਆ ਸੀ।

(24) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਤੀ **04.10.2013** ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(25) ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਿਤੀ **04.10.2013** ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ

ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ **24.09.2013** ਦੇ ਮੀਮੋ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ **2** ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਜੋ **05.10.2013** ਅਤੇ **06.10.2013** ਨੂੰ **03** ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ, ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਤੀਆਂ (**05.10.2013** ਅਤੇ **06.10.2013**) ਤੋਂ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(26) ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ **05.10.2013** ਅਤੇ **06.10.2013** ਨੂੰ **03** ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ **ADAs** ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਮਿਤੀ **18.03.2011** ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨੀਤੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ **04.10.2013** ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੀ, ਮਿਤੀ **18.03.2011** ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਹੁਦਰੀ ਸੀ।

(27) ਮਿਤੀ **18.03.2011** ਦੀ ਨੀਤੀ ਸੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰੈਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲ ਸਕੇ ਕਿ ਸਥਾਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਨਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਜੀਹੀ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ।

(28) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ **18.03.2011** ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੈਬਨਿਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ

ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਬੁਰਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ, ਮਿਤੀ **04.10.2013**

OTHERS (*Sudhik Mittal, J.*)
 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀਤਾਵਾਂ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ। ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ

(29) ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ **08.10.2013** ਨੂੰ, **1989** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ **2010** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। **1960** ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟ ਇੱਕੋ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। **2010** ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ **100%** ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ **309** ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। **2010** ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਏ.ਡੀ.ਏ. ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਗਰੁੱਪ-ਬੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਗਰੁੱਪ-ਬੀ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮੂਹ-ਸੀ ਜਾਂ ਗਰੁੱਪ-ਡੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮਾ ਦੇਵੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਜਦੋਂ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਗਰੁੱਪ-ਏ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ।

(30) ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ **1989** ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਸਨ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੋਕੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, **1989** ਦੇ ਨਿਯਮ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਗਲਤ ਹੈ।

(31) ਉਮਾ ਦੇਵੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਢੰਗ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨਾ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਵੋਤਮ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਵੋਤਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(32) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ। ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ

08.10.2013 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਢੰਗ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੀ ਉਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(33) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਹੋਰ ਜੁੜੇ ਕੇਸ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ।

ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਪਾਦਕ, ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ